

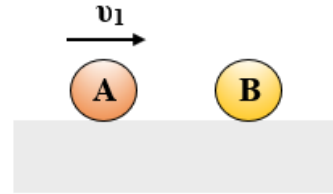
δ. Τα ραντάρ χρησιμοποιούν υπεριώδη ακτινοβολία.

ε. Σύμφωνα με τη κβαντική θεωρία, δεν μπορούμε να γνωρίζουμε που ακριβώς βρίσκεται ένα σωματίδιο με κυματική συμπεριφορά.

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ Β

B1. Σώμα Α μάζας m_1 κινείται πάνω σε λείο οριζόντιο επίπεδο με σταθερή ταχύτητα $\vec{v}_1$ θετικής τιμής και συγκρούεται κεντρικά και ελαστικά με ένα άλλο σώμα Β μάζας m_2 , που είναι αρχικά ακίνητο. Αν η μεταβολή της ορμής του σώματος Α κατά την κρούση έχει τιμή $\Delta p_1 = -\frac{5m_1v_1}{4}$, τότε ο λόγος των μαζών $\frac{m_1}{m_2}$ ισούται με:

α. $\frac{1}{2}$

β. $\frac{3}{5}$

γ. $\frac{2}{3}$

i. Ποια είναι η σωστή απάντηση;

Μονάδες 2

ii. Να αιτιολογήσετε την επιλογή σας.

Μονάδες 6

B2. Χορδή ΑΒ μήκους L έχει τα άκρα της Α και Β στερεωμένα σε ακλόνητα σημεία. Στη χορδή έχουν δημιουργηθεί στάσιμα κύματα συχνότητας f_1 με τρεις συνολικά κοιλίες. Αυξάνουμε τη συχνότητα ταλάντωσης των σημείων της χορδής κατά Δf , και διαπιστώνουμε ότι τώρα έχουμε Ν συνολικά κοιλίες. Αν v είναι η ταχύτητα διάδοσης των κυμάτων στη χορδή, γνωρίζουμε ότι ισχύει: $2,2f_1 < \Delta f < 2,5f_1$. Ο αριθμός Ν των συνολικών κοιλιών ισούται με:

α. 8

β. 9

γ. 10

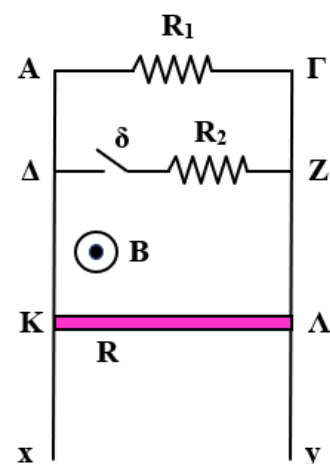
i. Ποια είναι η σωστή απάντηση;

Μονάδες 2

ii. Να αιτιολογήσετε την επιλογή σας.

Μονάδες 7

B3. Τα κατακόρυφα μεταλλικά σύρματα μεγάλου μήκους Αx και Γy απέχουν απόσταση ℓ και έχουν αμελητέα ωμική αντίσταση. Τα άκρα τους Α και Γ συνδέονται με αντιστάτη ωμικής αντίστασης $R_1 = 3R$, όπου R μία ποσότητα ωμικής αντίστασης. Τα σημεία Δ και Ζ συνδέονται με αντιστάτη ωμικής αντίστασης $R_2 = 6R$ και ηλεκτρικό διακόπτη (δ), όπως φαίνεται στο σχήμα. Ο διακόπτης είναι αρχικά ανοικτός. Ομογενής, οριζόντιος και ισοπαχής αγωγός ΚΛ μάζας m , μήκους ℓ και ωμικής αντίστασης $R_{\text{ΚΛ}} = R$ αφήνεται ελεύθερος να κινηθεί χωρίς τριβές, με τα άκρα του Κ και Λ να είναι συνεχώς σε επαφή με τα κατακόρυφα σύρματα. Η διάταξη βρίσκεται μέσα σε οριζόντιο ομογενές μαγνητικό πεδίο έντασης μέτρου B , διεύθυνσης κάθετης στο επίπεδο της διάταξης και φοράς από τη σελίδα προς τον αναγνώστη. Μετά από λίγο και αφού ο αγωγός ΚΛ έχει αποκτήσει σταθερή (οριακή) ταχύτητα μέτρου v_1 κλείνουμε το διακόπτη. Ο αγωγός συνεχίζει να κινείται

προς τα κάτω και αποκτάει νέα σταθερή (οριακή) ταχύτητα μέτρου v_2 . Η επιτάχυνση της βαρύτητας $\vec{g}$ είναι σταθερή. Ο λόγος $\frac{v_1}{v_2}$ ισούται με:

α. $\frac{4}{3}$

β. $\frac{5}{4}$

γ. $\frac{6}{5}$

i. Ποια είναι η σωστή απάντηση;

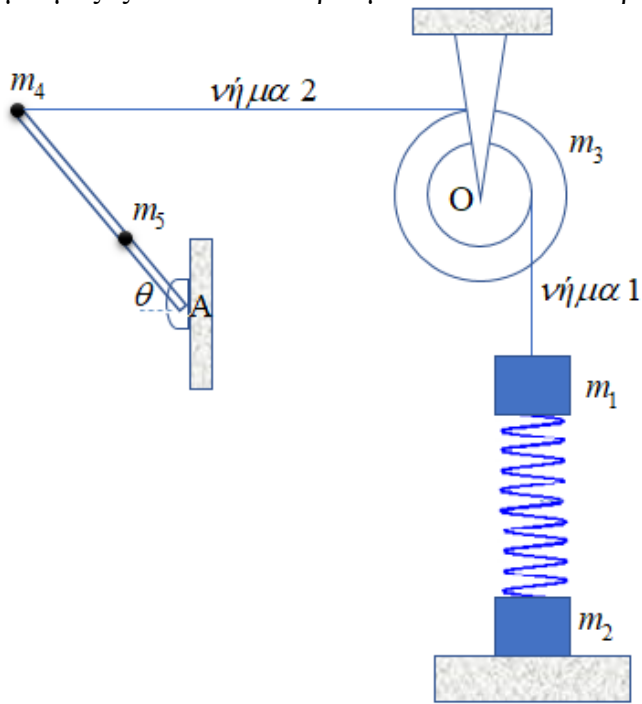
ii. Να αιτιολογήσετε την επιλογή σας.

Μονάδες 2

Μονάδες 6

ΘΕΜΑ Γ

Στη δάταξη του σχήματος, το σώμα μάζας m_1 είναι στερεωμένο στο πάνω άκρο κατακόρυφου ιδανικού ελατηρίου, σταθεράς $k = 200 \text{ N/m}$. Στο κάτω άκρο του ελατηρίου είναι στερεωμένο σώμα μάζας $m_2 = 3 \text{ kg}$, το οποίο ακουμπά πάνω σε οριζόντιο δάπεδο. Στο πάνω μέρος του το σώμα μάζας m_1 είναι δεμένο με το κατακόρυφο, αβαρές και μη εκτατό νήμα 1, το οποίο είναι τυλιγμένο στην τροχαλία μάζας m_3 με τον τρόπο που φαίνεται το σχήμα. Το σώμα μάζας m_1 ισορροπεί, με το ελατήριο να βρίσκεται στο φυσικό του μήκος. Η τροχαλία μπορεί να περιστρέφεται χωρίς τριβές γύρω από άξονα που διέρχεται από το κέντρο της O , είναι διπλή και φέρει δύο αυλάκια, σε ακτίνες R_1 και $R_2 = 2R_1$, στα οποία είναι τυλιγμένα τα δύο νήματα. Στη μεγάλη ακτίνα, το επίσης αβαρές και μη εκτατό νήμα 2 είναι συνδεδεμένο, στο άλλο άκρο του, με μικρό σώμα μάζας $m_4 = 1 \text{ kg}$. Το σώμα μάζας m_4 είναι στερεωμένο στο άκρο μιας αβαρούς ράβδου, μήκους $L = 0,3 \text{ m}$. Το άλλο άκρο της ράβδου είναι συνδεδεμένο, μέσω άρθρωσης, σε κατακόρυφο τοίχο, στο σημείο A . Σε απόσταση $L/3$ από το άκρο A της ράβδου βρίσκεται κολλημένο μικρό σώμα μάζας $m_5 = 1 \text{ kg}$. Η ράβδος ισορροπεί, με το νήμα (2) να είναι οριζόντιο, ενώ σχηματίζει γωνία θ με το οριζόντιο επίπεδο. Γνωρίζουμε ότι $\eta\mu\theta = 0,8$ και $\sigma\upsilon\nu\theta = 0,6$.

Γ1. Να υπολογίσετε τη μάζα m_1 .

Μονάδες 6

Γ2. Να υπολογίσετε το μέτρο F_A της δύναμης που δέχεται η ράβδος από την άρθρωση.

Μονάδες 5

Τη χρονική στιγμή $t = 0$ κόβουμε ταυτόχρονα τα δύο νήματα.

Γ3. Να υπολογίσετε το μέτρο της στροφορμής του σώματος μάζας m_5 τη χρονική στιγμή που η ράβδος γίνεται οριζόντια.

Μονάδες 7

Γ4. Το σώμα μάζας m_1 εκτελεί απλή αρμονική ταλάντωση, με σταθερά επαναφοράς $D = k$. Να προσδιορίσετε τη σχέση του μέτρου της κάθετης δύναμης στήριξης $\overline{N}_2$ που δέχεται το σώμα μάζας m_2 από το έδαφος σε συνάρτηση με τον χρόνο t και να την παραστήσετε γραφικά για χρονικό διάστημα ίσο με μία περίοδο ταλάντωσης του σώματος μάζας m_1 . Θεωρήστε ως θετική φορά την κατακόρυφη προς τα πάνω.

Μονάδες 7

Δίνεται το μέτρο της επιτάχυνσης της βαρύτητας $g = 10 \text{ m/s}^2$.

ΘΕΜΑ Δ

Σε διάταξη φωτοηλεκτρικού φαινομένου με τάση ανόδου-καθόδου $V = 5 \text{ V}$, φωτόνιο μήκους κύματος $\lambda = 100 \text{ nm}$ πέφτει στο μέταλλο καθόδου, που έχει έργο εξαγωγής $\varphi = 9,8 \cdot 10^{-19} \text{ J}$. Το

φωτοηλεκτρόνιο που βγαίνει τη χρονική στιγμή $t_0 = 0$ από σημείο Α της καθόδου, φτάνοντας σε σημείο Γ της ανόδου διέρχεται τη χρονική στιγμή t_1 από μία μικρή οπή και εισέρχεται σε ομογενές μαγνητικό πεδίο έντασης μέτρου $B_1 = \frac{1}{800} \text{ T}$, κάθετης

στο επίπεδο του σχήματος και

φοράς από τη σελίδα προς τον αναγνώστη. Η νοητή ευθεία κίνησης ΑΓ του ηλεκτρονίου είναι κάθετη στον ευθύγραμμο αγωγό της ανόδου. Παράλληλη στην ευθεία ΑΓ, στο επίπεδο του σχήματος και σε απόσταση $d = 9 \text{ mm}$ κάτω από αυτήν, είναι μία νοητή ευθεία (ε), η οποία είναι το όριο ανάμεσα στο μαγνητικό πεδίο έντασης $\overline{B}_1$ και σε ένα δεύτερο μαγνητικό πεδίο έντασης μέτρου $B_2 = \frac{1}{1600} \text{ T}$, κάθετης στο επίπεδο του σχήματος και φοράς από τον αναγνώστη προς τη σελίδα.

Δ1. Να υπολογίσετε το μέτρο v της ταχύτητας που έχει το ηλεκτρόνιο στο σημείο Γ.

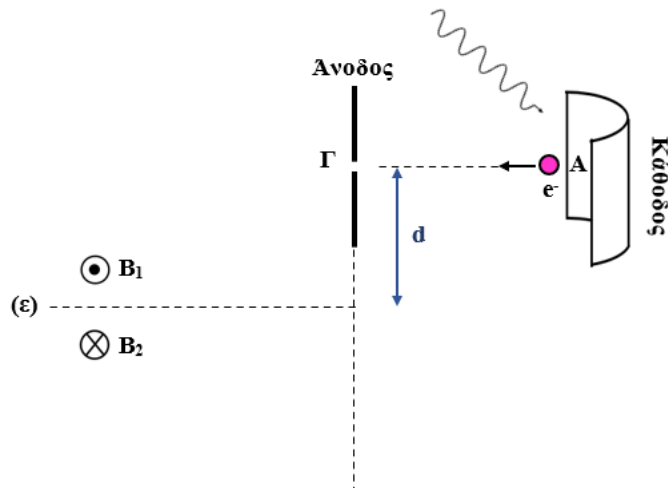
Μονάδες 6

Δ2. Να δείξετε ότι το ηλεκτρόνιο θα τμήσει κάθετα τη νοητή ευθεία (ε) σε σημείο Δ.

Μονάδες 5

Δ3. Να υπολογίσετε το διάστημα s που θα διανύσει το ηλεκτρόνιο μέσα στο μαγνητικό πεδίο έντασης $\overline{B}_1$, μέχρι τη χρονική στιγμή t_2 που θα εξέλθει για πρώτη φορά από το σημείο Δ.

Μονάδες 4

Δ4. Τη χρονική στιγμή t_3 το ηλεκτρόνιο αποκτά σε σημείο Ε για πρώτη φορά ίση ορμή με την ορμή που είχε τη χρονική στιγμή t_1 . Να υπολογίσετε την απόσταση (ΓΕ).

Μονάδες 5

Δ5. Αν το μέτρο της έντασης του μαγνητικού πεδίου $\vec{B}_2$ ήταν ίσο με $B_2 = \frac{1}{400}$ T και είχε φορά από τη σελίδα προς τον αναγνώστη, να βρείτε το χρονικό διάστημα, από τη χρονική στιγμή t_2 μέχρι τη χρονική στιγμή που το ηλεκτρόνιο θα ξαναπεράσει από το σημείο Δ.

Μονάδες 5

Δίνονται η σταθερά του Planck $h = 6,6 \cdot 10^{-34}$ Js, η μάζα του ηλεκτρονίου $m = 9 \cdot 10^{-31}$ kg, το φορτίο του ηλεκτρονίου $q = -e = -1,6 \cdot 10^{-19}$ C και η ταχύτητα του φωτός στο κενό $c = 3 \cdot 10^8$ m/s. Όλη η διάταξη βρίσκεται μέσα σε κενό αέρος. Το ηλεκτρόνιο αφού διέλθει από το σημείο Γ δεν δέχεται δύναμη από την άνοδο. Να θεωρήσετε αμελητέο το βάρος του ηλεκτρονίου.

**ΝΑ ΕΙΣΤΕ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΜΕΝΟΙ
ΚΑΙ
ΝΑ ΓΡΑΨΕΤΕ ΠΡΟΣΕΚΤΙΚΑ**